

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.
A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak köldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egy évre K. 5.-
Fél évre " 2.50
Negyed évre " 1.25
Egyes példány 10 fillert kapható:
SCHULCZ IGNA CZ LAPTULAJDOSÁVAL.

Nyitottéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Uj évre.

Az elmúlt esztendő a legsúlyosabb volt azok között, amelyeket a mai generáció átélt. Így festenek azok az idők, melyekben nemzetek és népek romlása érlelődik meg. Ne adj Isten még ilyen éveket a magyarnak! mert az átélt csapások ismétlődését ki tudja, kibírná-e ez az önrendelkezési joggal csak szinleg bíró ingatag gazdasági alapon álló, politikailag és társadalmilag a züllés útjára került nemzet.

Ha eleven életet élne bennünk a magyar öserő, ha a felülről jövő folytonos nyomások meg nem görbítették volna gerincünket, akkor bizhatnánk benne, hogy az új esztendőben helyrehozhatjuk a károkat. De sajnos, tudatában vagyunk a magyar lelkek dekadenciájának és ezért nem merjük remélni a sivár közéleti állapotok gyors megszűnését. Körülöttünk a népek rohanvást haladnak előre a boldogulás útján, s mi csüggedten kullogunk utánuk. Csodálkozva, irigykedve tekintünk a kis balkáni népek felé, melyeket eddig lenéztünk, semmibe sem vetünk. Ezek a népek dacára annak, hogy nyelvük, fajtájuk különböző, tudtak egy nagy közös célban egybe fogni, tudtak áldozni, harcolni és meghalni a közös célért. Egy ha-

talmas felülkerekedéssel világhistoriát csináltak a maguk javára. Bennünk nincs meg az a lekesedés, az az önfeláldozás, az a bátorság, ami bennük van. Közömbösen hagy bennünket nemzeti nagyságunk gondolata, ami energiánk még megnyilatkozik, az a belső harcok tűzében ég el és egy akaratlan nem tudunk lenni soha.

Ugy látszik, az a generáció, amely ma vezet a mi közéletünket, gyöngye, sőt romlott. Ettől a generációtól a magyar helyzet javulását már nem várhatjuk. Minden bizalmunk és reményünk az új generáció felé fordul, a mely most nőtt fel és amelynek a változott életkörülmények folytán más nevelése és más világnézete van. Ez a generáció, amely a sporttal edzette izmait és amelynek érzéke van a szociális követelmények és a nemzetgazdaság iránt, amely kevesebbet ad a hazafias frázisokra, de többet a hazáért való produktív munkára, van hivatva arra, hogy kivezesse a magyar népet a szolgaság országából, az osztályharcok kaoszából, a kulturátlanság sötétségéből. Erre az ifjúságra vár az a föladat a melyet e század első felében Széchenyi István gróf és Kossuth Lajos kortársai teljesítettek. Tőlük várjuk a megújódást,

amely csak úgy válhatik teljesé, ha köztünk is akad egy Széchenyi vagy egy Kossuth. A mai vezető generációtól, sajnos, már nem várunk semmit.

Mérsékelt reménykedéssel nézünk tehát az új esztendő elébe. A háboru réme elmúlóban van, a béke áldásait továbbra is élvezhetjük, persze csak részben. A külső béke meglesz, de tovább fog tartani az áldatlan belső harc, amely az ország erkölcsi és gazdasági erejét oly méhőn emésztí föl. Ebben a harcban nem lesz győztes, csak csupa legyőzötték lesznek, mert ahol magyar a magyart bántja, ott nem lehet áldás, ott nem nőhet föl.

Uj év napján rezignáltan nézzük a jelent és minden reményünk ama jövő felé száll, amikor az ország közéletét modern, szociális érzékkel bíró merész koncepciójú emberek fogják vezetni, akiknek gerincük lesz és a demokráciát felvirágoztatják.

Az új év alkalmából arra kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az előfizetés megújítása iránt intézkedni szívesek legyenek. A lap árával hátralékban levő olvasóinkat pedig a hátralékoknak sürgős rendezésére kérjük.

Csemege, lüszérárak
és cukorkák

Valódi prágai sonkák
élő dunai és balatoni
halak

déli gyümölcs, tea, rum, likör, pezsgő,
palack bor óriási választékban kapható
Kertész Lajos
lüszér és csemege kereskedésében
Léván.

A jövedelmi adó és a szegény ember.

Irta Dr. Reiner Ede.

Az 1875. XXIX. törvénycikk 7. §-a sorolja fel az I. osztályú kereseti adó megfizetésére kötelees adóalanyokat. Az I. osztályú kereseti adó hat osztályra, minden alosztály különböző fokozatú adótételekre szakad. Az első osztályba a törvény a mezőgazdasági és a gyárakban, kereskedelmi és iparüzletekben és vállalatokban cselédként alkalmazott egyéneket sorolja. A törvény — az 1875. XXIX. t.-cikk — életbelépése után azonnal felmerült az a kérdés, hogy a közönséges napszámok is ebbe az osztályba sorozandók-e, avagy az I. oszt. kereseti adó és így az összes egyenes adók alól fel vannak-e mentve. A vitás kérdést a pénzügyminiszter és utóbb a törvényhozás is a legszabadelvűbben oldotta meg. A pénzügyminiszter már az 1877. évi 34.613. számú rendelettel a napszámok adómentessége mellett döntött és a törvényhozás az 1883. X. t.-cikkben ezt az elvet szentesítette. A mai napig érvényben levő törvények tehát a napszámot az egyenes adók fizetése alól felmentették. A vitás kérdések azonban ennek a kikapcsolása által meg nem szűntek. Az országban voltak és vannak oly ipari munkások, akik — noha a napszámok osztályába nem tartoznak, mert hetibér vagy szakmány szerint fizetődnek — még sem keresnek többet a közönséges napszámoknál. A pénzügyi hatóságok ezektől az ipari munkásoktól I. osztályú kereseti adót követeltek. Ez a vitás kérdés is a pénzügy-

miniszter elé került és ez a legfőbb fórum a pénzügyi hatóságokhoz intézett rendeletével itt is humanus módon döntötte el a vitás kérdést. Az 1898. évi 76.785. valamint az 1899. évi 23.286. számú körrendeletekkel kimondotta, hogy mindazon segítők, segédmunkások és alkalmazottak, akik tisztán napi vagy hetibér mellett vannak alkalmazva, tekintet nélkül szakképzettségükre, alkalmazásuk állandó voltára, az általuk élvezett napi vagy hetibér nagyságára, továbbá a darabszámra dolgozók közül azok, kiknek átlagos keresete a lakhelyükön szokásos közönséges napszámot felül nem haladja, napszámoknak minősítendőek és keresetük után adózatlanul hagyandók. A pénzügyi hatóságok eddig az 1883. X. t.-cikk és az idéztük pénzügyminiszteri rendelethez alkalmazkodtak. Nem fizettek tehát kereseti azaz egyenes adót először a napszámok, másodsor azok az ipari és bányamunkások, kiknek keresete a lakhelyükön szokásos közönséges napszámot felül nem multa. A szakmánya dolgozó töbi munkás azonban kiknek keresete a közönséges napszámot meghaladta nagyobb községekben 4, kisebb községekben 2 korona adót fizettek évenként. Ha ezekhez felvilágosításul még azt adjuk hozzá, hogy a közönséges napszám az utóbbi években 3-5 koronát tett naponként, a mai helyzetről kellő tájékozódást nyújtottunk.

Az általános kereseti adóról szóló 1909. IX. t.-cikk 4. §-ának 5. pontja felmenti a napszámokat az általános kereseti adónak fizetése alól. Fenn van tehát tarva az 1883. X. t.-cikk által szabályozott állapot. Az idéztük törvény 4. §-ának 15. pontja pedig kiterjeszti az ált. kereseti adó alól

való mentességet mindazokra, akiknek keresete az adómentes létminimumot, azaz 800 koronát el nem éri. A látszat tehát a mellett szól, hogy az 1913. január 1-én életbelépő új adótörvények a szegény ember érdekeit jobban védik, a most érvényben levő törvényeknél. A valóság azonban merőben más képet mutat. Az 1909. IX. t.-cikk tárgyában kiadott végrehajtási utasítás 4. §-ának 5. pontja a következőket tartalmazza: „Állandóan mentes a kereseti adó alól a közönséges napszámok munkabérére akkor is, ha annak évi összege a 800 korona adómentes létminimumot meghaladja. Ez a mentesség azonban kizárólag a közönséges napszámok munkásra vonatkozik és semmiféle ipari és más képesítést igénylő munkára, valamint a szolgálati viszonyban levőkre nem terjed ki és a jövedelmi adó alól mentességet nem vonja maga után.” A miniszteri utasítás szerint tehát 1913. január hó 1-től kezdve csak a közönséges napszámok mentes az általános kereseti adó alól, az a közönséges napszámok azonban, akinek évi keresete az adómentes 800 koronás létminimumot meghaladja, köteles lesz jövedelmi adót fizetni. Az az ipari munkás, aki eddig, mert keresete a lakhelyén divó átlagos napszámot nem multa felül, az egyenes adó fizetése alól mentes volt, ha keresete a létminimumot meghaladja, köteles lesz ezentúl fizetni kereseti és jövedelmi adót. Fizetni fog tehát ezentúl keresete arányában kereseti és összjövedelme alapján fokozatos jövedelmi adót. Az adótörvényeknek ez lesz hatása a szegény emberre. Az 1875-iki adótörvények az egyenes adók alól felmentették a nép legszegényebb rétegét. Ha tekintetbe vesz-

ELEGÁNS LEVÉLPAPIROK, NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEK, LAKODALMI ÉS MULATSÁGI MEGHÍVÓ, SZUNOLCZ IGNÁCZNÁL LEVÁN, KAPHATÓK.

Anikó.

— A Lévai Hírlap tároaja. —

Anikó éppen akkor futott be a gyár udvarára, mikor az egész udvar tele volt emberekkel, akik között alig birt előfura-kodni. Azt látta, hogy egy nagy kocsi körül állnak valamennyien, amely kocsi olyan volt mint az omnibusz, de nem volt ló eléje fogva. Valaki rákiáltott:

— Itt nincs helye a gyerekeknek. Takarodj innen! És hátrafelé lökte. De akkor már meglátta őt a szomszéd bácsi az öreg Heiter és magyarul emelte fel szavát mellette.

— Hiszen ez az ő kis lánya!

— Az ővé? — kérdezte egy kövér ur, kinek gyönyörű prêmeskabája volt.

Akkor közbeszólt egy másik munkás:

— Nem igaz, nem volt annak gyereke, hiszen nőlen volt.

— De a kis lányt ő nevelte — erős-ködtek többen. Mindig vele volt és ez eljött érte mindig.

— Mindenesetre ez a hely nem alkalmas neki az ittlétre — szólt a tekintélyes külsejű prêmeskabátos ur. — Menj haza gyermekem!

— Akkor megfogta valaki kezét és elvezette a kapuig.

Még jól hallotta, amint valaki azt mondta: — Szegény kis lány! És utána kiáltották: — Ma ne várj bácsikádra, menj szépen haza egymagad!

Elindult, de megállt a kerítésnél s a sok népet nézte, nem tudta mit bámulhat az? A kövér, prêmes ur szava még ide is elhallatszott:

— Végre is mit lehet tenni? Tulajdonképpen maga volt a szerencsétlenség okozója, senkit sem terhel érte a felelősség. Elég kára a gyárnak, ha most félórával előbb meg kellett miatta állítani a gépet. A gyerekről gondoskodjék más, az urnak elég kiadása lesz a temetéssel is.

Haza!

Anikó boldogan futott hazafelé. A férfiak beszédéből látszott, de nem is törődött vele. Agya tele volt színes gondolatokkal, merész tervvel, amelyet annál könnyebben keresztül vihet ma miután a bácsit nem kell hazavárnia.

Tavaly ilyenkor sár volt, csuf, lucskos esős idő. Ma hóval tele minden.

Szép fehér kemény hóval, mely csiko-

rog az ember lépteit alatt. Tavaly ilyenkor a temetőből jöttek vissza a bácsival, anyja temetéséről. Édes anyja csuf fekete koporsóban fektült és oly soványan meg sárgán, hogy borzalom volt ránézni. Gödörbe eresztették s mikor visszafelé jöttek, az egész városban meg voltak gyújtva a lámpák. A kirakatok ablakai homályosak voltak a nedves idő gőzétől, de még azon keresztül is ragyogva csillant elő a karácsonyi mesealom.

Akkor azt ígérte a bácsi, ha ma sietve jön vele hazafelé és elalszik szépen, sirás nélkül, jövőre elviszi azokra a ragyogó utcákra, ahol mindenki boldog mosollyal visz csomagot a fényes üzletekből.

A bácsi kevésszavú volt, de a kis lány élénk fantáziája egész mesevilágot teremtett magának azóta.

Az iskolában a szomszédoktól is hallott egyet-mást a karácsony felől, úgy hogy ma szentül hitte, ha bemegy azokba a fényes utcákba, bizonyára találkozik Jézussal, ki meghallgatja és segíteni fog panaszain.

Hazament, megigazitotta a tüzet a kic-kályhában, mely nagy ridég szobájukat alig melegítette, aztán magára vette kendőjét,

szük, hogy hazánkban a napszám mindazon vidékeken, ahol az iparnak vagy kereskedelmnek csirája mutatkozik. 3—5 korona között ingadozik, arra az eredményre kell jutnunk, hogy az adómentes létminimum ellenére minden napszámot fizetni fog jövedelmi adót, az ipari munkások pedig kereseti adót is, jövedelmi adót is.

Már most vessük fel azt a kérdést: akarta-e a törvényhozó az 1909-iki adótörvényekkel ezt a hatást előidézni? Akarta-e ezt a hatást előidézni akkor, amidőn a kormány az 1875-iki adótörvényeket a szegény emberrel szemben mindig humanusan és az ő javára magyarázta? Akarta-e a törvényhozó ezt a hatást akkor, amidőn a szegény embernek terheit 1875. óta a vámpolitika és a közvetett adórendszer folytán nagyobbították? Helyes-e ezt a hatást előidézni akkor, midőn a kivándorlás árja újból megindul és még a legbékésebb szegény ember is zúgolódik a nap-nap után fokozódó drágaság miatt?

Ugy véljük, hogy a kereseti adóról szóló végrehajtási utasítás 4. §-a 5. pontjának megszerkesztésénél nem gondoltak ezekre a körülményekre!

HIREK.

Karácsonykor.

Irta: *Herceg Ferencz*

Gyermekfejek képviselik a nemzetek fáján a virágbimbót. A derűt, az ártatlanságot, a reménységet. Bármilyen vihar fenyegetse is: amíg a nemzet mosolygó gyermekszek-

mekkel tekint a jövőre, addig élni, virulni és gyümölcsözni fog.

Valahányszor idő előtt kifaradt gyermekszemek örökálomra csukódnak, sivárabb lesz a jelen és szegényebb a jövő. Minden egyes gyermekkoporsó a boldog remények és életörömök egész világát viszik sirba. A magyar társadalom legnagyobb szegénye és legfájóbb csapása az aránytalan nagy gyermekhalandóság, amely évről-évre elfonnyadt és letipott emberbimbókkal borítja a földet. A tudatlanság, a közömbösség és a szűkeblűség szörnyű aratást tart a magyar gyermekek közt.

A Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület arra a munkára vállalkozott, hogy szervezze a társadalmi erőket a beteg gyermekek védelmére. A társadalom vegye erős karjára a szenvedő kicsinyeket, védje meg a védteleneket, mentse meg a veszendőket a szeretet gyöngédségével és a tudomány erejével.

Karácsonykor, a boldog gyermekek ünnepén arra kérjük a közönséget, emlékezzék meg a boldogtalan gyermekekről is és adakozzék második intézetünk, a budai gyermekszanatórium javára. Abból a nagy és forró szülői szeretetből, amely most a család vidám kedvenczei felé fordul, hadd vegyék ki részüket azok a gyermekek is, akik elhagyatottan szenvednek.

Minden adományt, a legszerényebbet is hála szívvvel fogadunk. A pénzeket gyermekkönyvek szállítására és mosolyt fakasztó fájdalomtól sápadt ajkakra. Gondolatokat erre és adakoztatni!

— **Személyi hír.** Báró Révay Simon és családja téli tartózkodásra Tajnáról Budapestre utazott.

bezárta a szobát, annak kulcsát a szokott, titkos helyre rejtve, elment hazulról, boldogan örvendve.

Micsoda gyönyörű utja volt! Mindenki sietett az utcákon, beszélgettek, nevettek és mindenki csomagokkal járt. Réá senki sem nézett, vele senki sem törődött. De miért is tették volna. Ő sem törődött senkivel s csak azért nézett rájuk, hogy meglássa, nem-e Jézus jön vele szemben, akit véletlenül elkerülhetne. Mert ma beszélni akar vele, ma el akar neki mondani mindent és ma — neki is lesz karácsonyfája biztosan, mint a gazdagok gyermekeinek.

De már majd holtra fáradta magát. A fény, ragyogás kevesedni kezdett, az emberek elmaradoztak, bementek a nagy házakba és nem jöttek ki többé.

— Hol marad Jézus? — gondolta a kis lány. És leült egy gyönyörű palotának küszöbére, mert álmos volt, fáradt. — Ide csak betér, — biztatta magát, akkor megszólítom és megkérem, vegye el szegénységünket. S ahogy így várt, egyre álmosabb lett, de ő azt hitte, nem alszik, hanem repül. Repül az ég felé, melynek csillagait akarja megfogni. Végre sikerült s

ahogy a csillagok kapaszkodott, kinyílt az ajtó s azon át egyenesen a menyországba jutott.

— Mit akarsz itt? — kérdezte Szent Péter, akinek csupa aranykulcs csüngött oldalán. — Mit akarsz?

Anikó nevetett. Mit akarhatna? Olyan öreg már Szent Péter és ezt nem találja ki? Akkorra már sok angyal futott eléje s megmagyarázták a fontoskodó öregnek, miért jött Anikó köréjük. És reptülve viték az óriási karácsonyfához, melynél szobát még álomban sem lehet elképzelni.

Még azon éjjel felfedezték Anikó megmerevedett kis testét a palota lépcsőjén. A magas uraságok undorral vegyest szánalommal nézték és megparancsolták, hogy azonnal távolítsassék el innen. Másnapra kitudódott, hogy a szerencsétlenül járt gyárimunkásnak nevelt leánya volt a kiscsike.

Koporsóját elborították a szegény emberek fenyőággal. Egnémelyiken olcsó csokor, színes papír is díszlett.

Az uraság pedig a szent ünnep napján megparancsolta cselédeinek, hogy ezen-

— **Az iparos kör estélye** A lévai iparos olvasó kör karácsony másodnapján szép sikerű vidám estélyt rendezett a Vigadóban. A műsrt dr. Rohonyi Gyula ügyvéd, szellemes fölolvasása vezette be; *A vén leányok jövője* címmel érdekesen foglalkozott az örökké aktuális kérdéssel: a nővel. Ezt Nyíredy Bóka magánjelenete követte, aki a *Makrancos hölgyet* természetes bájjal adta elő. Közben énekszám is volt, Adler Sándor, Kárp Miklós, Kusztos Sámuel és Kovács István nagyszerűen adták elő Lavottának egyik darabját. Ezután következett az est főérdekessége, egyik helyi szerzőnk értékes művének előadása. Dr. Kersék János, *Karácsony-est* címmel páros jelenetet írt, mely az Ország-Világ karácsonyi számának első helyén jelent meg. Ebben a darabban, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott, László Lajos és Zádory Iduska szerepeltek, olyan módon, hogy minden dicséretünket megérdemlik. Zádory Iduska valóban tündéri jelenség volt. A jelenet befejeztével, meleg ovációban részesítették a szerzőt, dr. Kersék Jánost, aki a viharszerű tapsokra kénytelen volt megjelenni a lámpák előtt. Majd Kusztos Sámuel és Bartos Lajos hegedűduettje részesült a megérdemelt sikerben. *Kriszányi Erzsike A falusi liba* címmel egy mulattató magánjelenetet adott elő nagy közvetlenséggel s mulattató lévavidéki tájszólással. Tőle szakasztott parasztlány volt. A műsört egy magánjelenet fejezte be, *Cigány a bíró előtt* címmel. Szereplői: Tatár István, Rinczyer János és Kárp Miklós, eleven, mulattató előadásukkal nagy tapsra készítették a szép számban összegyűlt publikumot. Különben is a műsor összes sze-

tel gondosabban őrizték a házat, nehogy többé ilyen kellemetlen eset előforduljon, éppen az ő kapujuk előtt.

Elle Triebnig.

Nem siratok . . .

*Nem siratok senkit, nem fáj semmi nőkem...
Nincs már a lelkembe, feledtem őt régen...
Nem volt az más csak egy imádságos álom,
Tavaszi ragyogás, fakadó virágon . . .*

*De mikor valahol találkozok vele,
S benézek mosolygó, beszédes szemébe,
Visszasírom azt az imádságos álmat,
Tavaszi ragyogást, fakadó virágot!*

Farkas Gábor

replői sok tapsban részesültek, elismerésül a közönség részéről. Mielőtt Sári és Bartos jó bandája bele kezdett volna a tánczenebe, tréfás tombola volt, amelyen többek között nem csak német, hanem még olasz szövegű vicces képeslapokat is lehetett nyerni azoknak, akik csupán csak magyarul tudtak. A tanítóképző növendékei ez alkalommal megint bebizonyították, hogy alig eshetik meg nélkülük valami ilyen fajta előadás. A mai műsor férfiszereplői is közülük regrutálódtak, ami csak dicséretükre szolgál s kedvet előlegez nekik arra a társadalmi munkára ami az életben rájuk vár. (K.c.)

— **Jóteköny adomány.** A rendőrkapitánysághoz valaki, aki ismeretlen kíván maradni, hatvan koronát küldött karácsonyra a szegények közti kiosztás céljából.

— **A vármegye közigazgatási bizottságába** az 1913—14. évekre dr. Belicza Pál, Kachelmann Károly, Levatic Gusztáv és Simonyi Béla törvényhatósági bizottsági tagokat választották meg.

— **Főügyési helyettes.** Az 1913 évre a vármegyei tiszti főügyész helyetteséül Levatic Gusztáv tb. főügyész lett kijeölve.

— **Halálozás.** Schoeller Gusztáv lovag, a brünni kereskedelmi és iparkamara elnöke, Schoeller lovagnak, a lévai uradalom kormányzójának édes atya, 83 éves korában meghalt.

— **Eljegyzések.** Galambos Béla kiskoszmályi ref. kántortanító eljegyezte Huszár Margitot, Huszár Károly kissárai tanítónak leányát e hó 26-án. — Mordinyi Lajos lévai főnevelő gépésziparos eljegyezte Malya Erzsébetet.

— **A szolgabírói hivatalának elhelyezése.** A lévai szolgabírósi hivatalának épülete nagyon rozzant állapotban van, s a rendkívül forgalmas utcában a zaj igen zavarja a hivatal tisztviselőit munkájukban, a törvényhatósági bizottság azért elhatározta, hogy a szolgabírói hivatal részére a Kosuth-utcai Karafiáth-féle házat megvásárolja, az erre irányuló tárgyalások már megindultak.

— **Az osztrák népszámlálás.** Ausztriában most tették közzé az 1910. évi népszámlálás statisztikáját. Eszerint 27.063.872 osztrák honpolgár közül 9.950.266 német, 6.435.983 cseh, 4.967.984 a lengyel, 3.518.854 a rutén, 1.252.940 a szerb, horvát és szlavón, 783.234 az olasz, 275.155 a román és 10.974 a magyar anyanyelvűek száma.

— **Mezőgazdasági segély-akció.** Az abnormális őszi időjárás, mint azt jelentetük már, igen nagy bajokat okozott mezőgazdaságunkban, amire jellemző, hogy az ország összes vetetlen területe több mint 38 százalék. E mellett mind nagyobb vetőmaghiány mutatkozik Felső-Magyarországon, amelyet idejében parafizálni kell. Az e részben szükséges segélyes munkához tehát idejében hozzá akarnak fogni a legnagyobb érellyel az Országos magyar gazdasági egyesület törekszik arra, hogy nagyobb bajoknak elejét lehessen venni.

— **A Lévai Izraelita Nőegylet mulatságától,** — mely január hó 4-én lesz s az idei mulatságok sorozatát nyitja meg — alig egy hét választ el bennünket. A ren-

dezőség lázasan dolgozik, hogy az estély mennél fényesebb és mennél kedélyesebb legyen. Már maga a program is a kedélyességet magán hordja. A nemzeti viseletben megjelenő szereplők — mert a nemzeti viselet csupán ezekre kötelező — szemet gyönyörködtető képet fog nyújtani. Az árusítást illetve a rendezőség különösen szem előtt tartotta, hogy az elárusítók csak a megállapított árakban adhatják el (minden darab 20 fillér) az elarusítandó tárgyakat, mert az a cél lebegett a rendezőség előtt, hogy ezzel csupán a kedélyességet fokozza, de a közönséget ne sarkolja. Továbbá úgy intézkedett, hogy az árúker a pénz a felállított perselyekbe dobandó, miáltal a pumpulásnak elejét veszi s ezen intézkedésére szigorúan felügyelni is fog. A vásárolt árúkat a ruhatárban helyezhetők el, ahol azok becsomagolva és névvel ellátva őriztetnek meg. Lenyegesen fokozza a jókedvet az est postája, mely 20 fillérért egész éjjeli kézbesíti a leveleket. Hisszük, hogy a nemesen gondolkodó társadalom ezen előkelő, humanus egyesületet most is fogja támogatni.

— **Megfagyott egy ember.** Oszlányban f. hó 20-án, amint tudósítónk jelenti, egy megfagyott ember hullájára akadtak. A vizsgálat során a hatóság kiderítette, hogy a megfagyott ember Csajka István 38 éves újbányai cszmadia, aki tönkrement és megőrült. A szerencsétlen ember hetek előtt eltűnt Újbányáról, faluról-falura járt, míg celtalan bolyongása közben Oszlányba ért, ahol éjszakára egy pajtában huzódott meg a hideg elől s ott megfagyott.

— **Egy szélhámós mint végrehajtó.** Székesfehérvárról jelentik: Ez év november havában előkező protekción révén a városi számvetőség nélküli helyettes végrehajtónak alkalmazott Kalmár Sándor negyven éves állítólagos nyugalmazott gazdatisztet. Kalmár a múlt héten visszaélések miatt elbocsajtották állásából. Azóta Kalmár együtt lakott Gál Juliánával, akinek Léván tizenöt ezer koronáját elköltötte. Kiderült, hogy Kalmár azonos Kink Sándor hírhedt szélhámossal, aki egy budapesti kongresszuson rendőrkapitánynak adta ki magát és csalásokat követelt el. Most egy vendéglistát leléveléssel fenyegetett, mire letartóztaták. — Klink, alias Kalmár Sándor két héti lakott bejelentetlennél Léván öv. Gombkötőnél a László-utcában s a rendőrségnek az a gyanja, hogy itt is elkövetett csalásokat, csak a becsapottak szegyeinek jelentést tenni. Annak idejében, amikor Makk trencsényi rkapitány nevében követelt el csalásokat, dr. Horváth Gyula rendőrkapitány tartóztatta le Klinket Besztercebányán. Az nem való, hogy a 15 ezer koronát Léván költötte el, mert itt még a lakásért sem akart fizetni s csak kölcsönköből élt, aztán megszökött. Dr. Horváth rkapitány táviratilag informálta a székesfehérvári rendőrséget Klinkről.

— **Az Adó és illetékügyi Szemle** december havi füzeté változatos és gazdag tartalommal jelent meg s különösen az új adótörvényekkel foglalkozik behatóan. Ide vonatkozó egyik cikkét teljes egészében ismertetjük más helyen. A szemle megrendelhető annak kiadóhivatalában Bpest, V. Alkotmány-u. 19 és a Lévai Hírlap kiadóhivatalában is.

— **Üstökösök.** A Berberich professzornak, az ismert berlini csillagásznak jelentése szerint 1913-ban négy üstökös fog nagy utjában ismét visszatérni. Már január-

ban az 1906. I. üstökös, melynek keringési ideje vagy hét esztendő és a *Holmes-üstökös*, amelyet a tudósok eddigéig csakis fotografaias utján észleltek. mely tehát csakis photochemiai fényugarakat árasztott. A harmadik a Tinlaytól 1886-ban fölfedezett üstökös, mely ezuttal szinten csak nagy ügygyel-bajjal lesz szemlélhető. Marcibusan a *de Vico-tól* 1884-ben fölfedezett üstökös kerül — körülbelül hat esztendőig tartó keringési utja között — a Nap közelébe.

— **Falusi szerelem.** Lékér községnél a léva-párkányánai vasuti vonal 6. számú órházát f. hó 21-én este négy ismeretlen ember, akik télikabatyjaikba mélyen bele burkolóztak, ugyszólván megszállották, az órház kerítésénél állást foglaltak s a bejáratot elaltatták. Farkas Karoly vasuti őr az illetőket kémekek nézte és azt hitte, hogy az órházat akarják főrobbantani s sineket folszedni. Igazolásra szolította föl őket, amire az emberek egyáltalán nem reagáltak, erre az őr felesége elkihozta szolgálati forgópisztolyát s azzal kezében most már erősebb hangon szolította őket igazolásra, de azok rá sem hederítettek. A vasuti őr felesége telefonon segítséget fordult az oroszai állomásra. A négy ember ezt hallotta s tudatában annak, hogy külön mondzonyn a segítség rövidesen megérkezhetik, futásnak eredt mire a vasuti őr megállásra szolította őket, de azok feletet sem adva Lékér felé menekültek, erre Farkas rájuk lőtt. Az őrnök sikerült menekülés közben az egyik embert Kardos Lajos lekéri legényi szeméjében föllismerni. A zselizi csendőrőrs jövére harmadnapra Lékérre érkezett, amelynek az őr jelentette a történeteket. A csendőrőrsz kihallgatta a legényi, aki azt vallotta, hogy Kótor és Karcsosyi főlsozlításra azért szállották meg az órházat, hogy állítólag az őr leányához járó legényit elriaszassák. A többiek is ezt vallottak. A vasuti őr leánya hat hónap óta ágyban fekvő beteg s a most kiállott igazalmaktól súlyos szivbajt kapott. Az esetről jelentést tett a csendőrség az aranyosmaróti kir. ügyészségnek.

— **Barsvármegye magyarosodása.** A kir. tanfelügyelő jelentése szerint az 1900. évben a vármegye területén 68761 egynel tudott magyarul, beleszámítva a magyar anyanyelvűeket is, ez a szám a lakosság 41,6 százalékának felel meg. A nem magyar ajknak közül 16444 volt a magyarul tudó, vagyis magyarul tudott a nem magyarajku népesség 14,5 százaléka. Az 1910 évben már 86557 lakos beszélte a magyar nyelvet, tehát 50,2 százaléka. Ezzel vármegyénk belépett ama megyék sorába, melyekben a lakosság többsége érti és beszél a magyar nyelvet. Ugyanilyen szép haladás mutatkozott az irni — olvasni tudás tekintetében is. A barsi tanítóság tehát euedményes munkát végez. Figyelemre méltó a tanfelügyelőnek azon jelentése, mely szerint Geletnek vidékén a tót nép közt pánszláv eszmék magyát hintik el.

— **Szilveszter estély.** A Vigadóban Bartos és Sári zenekarának közreműködése mellett mozgófénykép-előadással és tombolával egybekötött kedélyes Szilveszter estély lesz. A nagytérben ez alkalommal asztalok lesznek fölterítve. Aki nem akar busulni az év utolsó napján, az itt vidáman várhatja be az ujesztendőt.

— **Gyászír.** Dr. Groszman Henrik verébelyi ügyvéd f. hó 27-én Budapesten, operáció közben meghalt.

— Az ünnepek korlátozása és az iskolák. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a napokban rendeletet fog kibocsátani a „motu proprio” című pápai bullában említett ünnepnapoknak az iskolában való megtartása iránt. A közoktatásügyi miniszter e tekintetben ugyanarra az álláspontra helyezkedik, mint az igazságügyminiszternek legutóbb kiadott rendelete, melyszerint a tényleges állapot egyelőre fennmarad és ilyenképen az előadások az említett napokon az összes iskolában továbbra is szünetelni fognak.

Tisztelt vendégeimnek és ismerőseimnek boldog új évet kívánok

Fertikó József
a Vigadó bérője.

Boldog új évet kíván minden vendége-
nek és jóakarójának,

tisztelettel
Lang és Kun
kávés.

Boldog új évet kíván t. vendégeimnek

Adler Miksa
Elite kávés.

Boldog új évet kíván t. vendégeimnek

Weisz S.

a Nemzeti kávéház tulajdonosa.

N. é. vendégeimnek boldog új esztendőt
kívánok

Schmidt József
vendéglős.

Boldog új évet kíván tisztelt vendégeimnek
és jóbarátjainak a Gambrinus sörcsarnok
tulajdonosa.

Terménypiac árak a szerdai vásárról.

Buza	26.60	— K
Árpa	16.40	17.70 K
Rizs	17.80	18 — K
Zab	20 —	— K
Bab	24 —	— K
Tengeri	15 —	— K

Szerkesztésért a kiadó felelős.

Steiner Sándor

órák és ékszerész.

Léván, Városi szálloda épületében.

**Dús arany és ékszer
raktár.**

Mindennemű arany és ezüst éksze-
rekben, valamint arany, ezüst és nic-
kel órákban.

**Nagy raktár Omega óra
különlegességekben.**

Ajánlom valódi ezüst és
china ezüst dísz tárgyai-
mat, ugyiszintén ezüst
evőeszközeimet.

**Szép választék
inga órákban.**

**Singernél
Singernél
Singernél**

ujjonnan nagyobbított üzletében

karácsonyi diszek és csukorkák

valódi prágai sonkák

déli gyümölcs

tea, rum, likőr, pezsgő és paiczkborok

tej és teavaj

teasütemények

fűszerek, kávé, liszt

az ünnepek alkalmával mérsékelt áron kaphatók,

kiváló tisztelettel

SINGER IZIDOR

Léva — Főter (a városháza épületében)

KALMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnócza, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stíli
szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berende-
zéseket, diványokat, valamint az összes elképzel-
hető butoroknak legolesőbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová ház-
hoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra
Pártoljuk a magyar ipart.

rajzokkal bárhol megjelenek.

Üzlet nyitási jelentés.

Link Bernát

Uri és női divat, csipke-szalag szabónő kellékek üzlete

**November 1-én Kalvin palota
Nyitott meg Főter.**

A fővárosban **Elsner Öskár** cégnél hosszabb időn
át működtem amiért is az igen tisztelt vásárló közönség
lenkényesebb igényét is kielégíthettem:

Az igen tisztelt vásárló közönség
szives bizalmát és jóindulatát kérve

kiváló tisztelettel **LINK BERNÁT.**

II.
Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja á 12 l.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.

Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tésztának, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglóf, torta, puding és tejszín, továbbá finom vagy porczukorral vegyítve mindenemü sütemény behintésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha felcsomag Dr. Oetker vanilincukrot 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy két teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!

Interurban telefon szám 12.

Tűzifa, szén es kocsz

kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Modern butorok

Teljes lakberendezések

Kárpitos és diszitó munkák

WEISZ ÁRMIN Cégvezető : KOHN NAZHAN

butorkészítőnél **szerezhetők be**

Z S A R N Ó C Z Á N.

Megbízható bevásárlási forrás.

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyszerű átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsölésnek.

tisztasáért szavatosság!

Legujabb női báli kelmék, hozzávaló diszek, selyem és gáze-scharpok, továbbá férfi frak és

smoking ingek, keztyük és nyakkendők.

igen jutányos áron kaphatók

Holzmann Bódog divatáruházában
(a városi vigadó épületében).

Egy tíu tanulónak felvétetik Schulc könyvnyomdájában

Csak vasárnap látható a moziban.

Fiatal macskák

színes természeti kép

Az őseember módszere

humoros

Kényszer házasság

megható dráma 3 felvonásban.

Zigato mézes hetei

kacagtató.

Auto Contra Expres

dráma.

WEISZ SIMON

nórinbergi- és rövidaru nagykereskedése

— LÉVA, PETŐFI-UTCZA. —

Dús választékú raktárt tart
fa érez koporsókból
koszorúk és az összes

temetkezési ezikekből.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyekben készülnek, nagy választékban és szolid áruk mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál

Léván, Báltintéza 1. Wertheimer-féle ház.

Modern ház eladó, a
Honvéd-u. 24. számú.
Bővebbet a Lévai keresk.
banknál.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fo-
gadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVARI
(Heinrich-féle)

Glycerin szappan

Tojás „

Mandula „

Mavány „

A kolozsvári gyógyszappan-gyár
azért lett világhírű, mert a legdrá-
gább és teljesen ártalmatlan anyag-
ból készíti szappanait.

CHULZ
IGNÁC
LÉVA

LEVÉLPAPÍR
ÉS
**AJÁNDÉK-
TÁRGYAK**
NAGY
RAKTÁRA

NEVJEGYEK

KÖNYVNYOMDA

Lang és Kun központi szálloda étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47

Cukrász

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos Henrik cukrászdájában Léva, Mártonffy-u.

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazda választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Mikulások és Krampuszok nagy választékban.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

STEINER ERNŐ

üveg-, porcellán- díszmű-, játékaru és háztartási cikkek üzlete

villany felszerelési cikkek és különféle villanykörték raktára.

a Bolemann gyógyszerházzal szemben.

Képekerek nagy választékban.

Mindennemű üvegezési munkák elvállaltatnak

Akar ön

jól és olcsón
öltözni? Tessék
felkeresni

ÁBRAHÁM PÁL

uriszabót

Léva, Bottka-u. 15,

aki a legjobb honi és
angol szövetekből
megrendelésre divatos
öltönyöket készít
Idényszövetek már megérkeztek
Mintagyűjteményével
kivánatra házhöz is
megy.